EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 29.3.2021.
COM(2021) 165 final

2021/0088 (NLE)

Priekšlikums

**PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,**

**ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1351, ar ko Latvijas Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma**

# PASKAIDROJUMA RAKSTS

## 1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

### • Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Padomes Regulā (ES) 2020/672 (“*SURE* regula”) ir noteikts tiesiskais regulējums Savienības finansiālās palīdzības sniegšanai dalībvalstīm, kurās ir vai kurām draud nopietni ekonomikas traucējumi, ko izraisījis Covid-19 uzliesmojums. Atbalsts saskaņā ar *SURE* galvenokārt paredzēts, lai finansētu saīsināta darba laika shēmas vai līdzīgus pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt darba ņēmējus un pašnodarbinātas personas un tādējādi samazināt bezdarbu un ienākumu zudumu, un kā papildu finansējums dažiem ar veselību saistītiem pasākumiem, jo īpaši darba vietā.

Padome 2020. gada 25. septembrī piešķīra Latvijai finansiālo palīdzību, lai papildinātu valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģētu uz uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem.

Latvija 2021. gada 11. martā iesniedza jaunu Savienības finansiālās palīdzības pieprasījumu saskaņā ar *SURE* regulu.

Saskaņā ar *SURE* regulas 6. panta 2. punktu Komisija ir apspriedusies ar Latvijas iestādēm, lai pārbaudītu, vai pēkšņi un būtiski pieaug faktiskie un plānotie izdevumi, kuri tieši saistīti ar Latvijas īstenotiem darba tirgus pasākumiem un ar veselību saistītiem pasākumiem un kurus ir izraisījusi Covid-19 pandēmija. Konkrēti – pieaugošie izdevumi, saistībā ar kuriem tiek lūgta papildu finansiālā palīdzība, attiecas uz jaunu pasākumu un esošo, Padomes Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1351 minēto pasākumu kombināciju, proti:

(a) spēkā esošo dīkstāves pabalsta shēmu darba ņēmējiem un piemaksu darba ņēmējiem par bērniem, kas pagarināta uz laikposmu no 2020. gada 9. novembra līdz 2021. gada 30. jūnijam. No šīs shēmas darbiniekiem vai pašnodarbinātām personām dīkstāvē izmaksā kompensāciju 50 % vai 70 % apmērā no viņu algas vai ienākumiem atkarībā no nodokļu režīma, kas attiecas uz viņu darbību. Atbalsta minimālais apmērs ir 500 EUR, bet maksimālais – 1000 EUR vienam darbiniekam kalendārajā mēnesī. Shēma attiecas uz uzņēmumiem, pašnodarbinātām personām un patentmaksas maksātājiem, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības ir samazinājušies vismaz par 20 %, salīdzinot ar vidējo rādītāju 2020. gada augustā–oktobrī. Piemaksa darba ņēmējiem par bērniem nodrošina papildu atbalstu darbiniekiem dīkstāvē, kuriem ir apgādājami bērni. Piemaksa ir 50 EUR mēnesī par katru bērnu;

(b) spēkā esošo algu subsīdiju shēmu, kas paplašināta, attiecinot atbalstu uz visiem skartajiem uzņēmumiem laikposmā no 2020. gada 9. novembra līdz 2021. gada 30. jūnijam. Atbalsts ir pieejams darba devējiem, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības ir samazinājušies vismaz par 20 %. Shēma sedz 50 % no vidējās bruto mēnešalgas, bet ne vairāk kā 500 EUR kalendārajā mēnesī. Darba devējiem, kuri ir šīs shēmas atbalsta saņēmēji, ir pienākums paturēt darbā darba ņēmējus, par kuriem saņemts atbalsts, un piemaksāt pie algas subsīdijas starpību līdz pilnai parastajai algai;

(c) jaunu pasākumu, kas ietver slimības palīdzības pabalstus vecākiem un aprūpētājiem, nodrošina atbalstu darbiniekiem, kuri nevar strādāt attālināti un kuriem ir jāpieskata bērni vecumā līdz 10 gadiem, vai personām ar invaliditāti, kad skolas un dienas aprūpes centri ir slēgti Covid-19 infekcijas dēļ. Pabalsta apmērs ir 60 % no saņēmēja

vidējās algas iepriekšējos 12 mēnešos. Saņēmēja darba devējam ir jāapliecina, ka nav iespējas strādāt attālināti, un skolai vai pašvaldībai ir jāapstiprina skolas slēgšana vai dienas aprūpes pakalpojumu nepieejamība;

(d) spēkā esošos, ar Covid-19 saistītos slimības pabalstus, kuri tiek pagarināti par laikposmu no 2020. gada 16. novembra līdz 2021. gada 30. jūnijam. Valdība pilnībā apmaksā slimības atvaļinājuma pabalstu cilvēkiem, kuriem ir bijis jākavē darbs pašizolācijas vai paškarantīnas prasības dēļ, lai gan parasti daļu slimības pabalsta apmaksā darba devējs;

(e) spēkā esošos, ar veselību saistītos izdevumus par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un citiem medicīnas piederumiem, lai nodrošinātu publiskā sektora darbinieku, jo īpaši veselības aprūpes darbinieku, veselību un drošību;

(f) jaunu pasākumu, kas paredz piemaksas ārstiem un darbiniekiem, kuri iesaistīti Covid-19 krīzes pārvarēšanā, lai atalgotu viņus par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos. Šīs piemaksas 20 % līdz 100 % apmērā no mēnešalgas pārsniedz publiskā sektora darbiniekiem atļauto piemaksu maksimālo apmēru.

Latvija sniedza Komisijai attiecīgo informāciju.

Ņemot vērā pieejamos pierādījumus, Komisija ierosina Padomei pieņemt īstenošanas lēmumu par finansiālas palīdzības piešķiršanu Latvijai saskaņā ar *SURE* regulu, lai atbalstītu minētos pasākumus.

Ar veselību saistītie pasākumi, par kuriem Latvija 2021. gada 11. martā iesniedza pieprasījumu, atbilst 22 304 365 EUR.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums pilnībā atbilst Padomes Regulai (ES) 2020/672, saskaņā ar kuru priekšlikums ir iesniegts.

Šis priekšlikums papildina citu Savienības tiesību instrumentu, ar ko sniedz atbalstu dalībvalstīm ārkārtas situācijās, proti, Padomes Regulu (EK) Nr. 2012/2002 (2002. gada 11. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (ESSF) (“Regula (EK) Nr. 2012/2002”). Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/461, ar ko groza minēto instrumentu, lai paplašinātu tā tvērumu, iekļaujot tajā nozīmīgas ārkārtas situācijas sabiedrības veselības jomā un nosakot konkrētas darbības, par kurām var saņemt finansējumu, tika pieņemta 30. martā.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums ir daļa no to pasākumu klāsta, kuri izstrādāti, reaģējot uz pašreizējo Covid-19 pandēmiju, piemēram, Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu, un tas papildina citus instrumentus, kas atbalsta nodarbinātību, piemēram, Eiropas Sociālo fondu un Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF) / programmu *InvestEU*. Izmantojot aizņēmumus un aizdevumus šajā konkrētajā Covid-19 uzliesmojuma gadījumā, lai atbalstītu dalībvalstis, šis priekšlikums kalpo par otro aizsardzības līniju, lai finansētu saīsināta darba laika shēmas un līdzīgus pasākumus, palīdzot aizsargāt darbvietas un līdz ar to darbiniekus un pašnodarbinātās personas pret bezdarba risku.

## 2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā instrumenta juridiskais pamats ir Padomes Regula (ES) 2020/672.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Priekšlikumu pieņem pēc dalībvalsts lūguma, un tas apliecina Eiropas solidaritāti, sniedzot Savienības finansiālo palīdzību pagaidu aizdevumu veidā dalībvalstij, kuru skāris Covid-19 uzliesmojums. Šī finansiālā palīdzība kā otrā aizsardzības līnija palīdz pagaidu kārtā finansēt valdību palielinātos publiskos izdevumus saīsināta darba laika shēmu un līdzīgu pasākumu jomā, lai palīdzētu tām aizsargāt darbvietas un līdz ar to darbiniekus un pašnodarbinātās personas pret bezdarba un ienākumu zaudēšanas risku.

Šāds atbalsts palīdzēs skartajiem iedzīvotājiem un mazinās pašreizējās Covid-19 krīzes tiešo sociālo un ekonomisko ietekmi.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu. Tas nepārsniedz instrumenta mērķu sasniegšanai nepieciešamo.

## 3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Tā kā priekšlikums ir sagatavots steidzami, lai Padome to varētu pieņemt savlaicīgi, apspriešanās ar ieinteresētajām personām nav notikusi.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikuma steidzamības dēļ ietekmes novērtējums nav veikts.

## 4. IETEKME UZ BUDŽETU

Komisijai vajadzētu būt iespējai slēgt līgumus par aizņēmumiem finanšu tirgos, lai tos tālāk aizdotu dalībvalstij, kas lūdz finansiālu palīdzību saskaņā ar *SURE* instrumentu.

Papildus dalībvalstu garantiju sniegšanai regulējumā ir iestrādāti arī citi aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu shēmas finansiālo stabilitāti:

- stingra un piesardzīga pieeja finanšu pārvaldībai;
- aizdevumu portfeļa izveide, kas ierobežo koncentrācijas risku, ikgadējos riska darījumus un pārmērīgus riska darījumus atsevišķās dalībvalstīs, vienlaikus nodrošinot pietiekamus resursus tām dalībvalstīm, kurām tas visvairāk nepieciešams, un
- iespējas refinansēt parādu.

2021/0088 (NLE)

Priekšlikums

**PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,**

**ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1351, ar ko Latvijas Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2020/672 (2020. gada 19. maijs), ar ko izveido Eiropas pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*) pēc Covid-19 uzliesmojuma[1], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Pēc 2020. gada 7. augustā saņemtā Latvijas lūguma Padome 2020. gada 25. septembrī piešķīra Latvijai finansiālo palīdzību aizdevuma veidā, kura maksimālais apmērs ir 192 700 000 EUR un maksimālais vidējais termiņš ir 15 gadi, lai papildinātu valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģētu uz uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem.

(2) Ar aizdevumu bija paredzēts finansēt Latvijas pieņemtās saīsināta darba laika shēmas, līdzīgus pasākumus un ar veselību saistītus pasākumus, kā minēts Padomes Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1351[2].

(3) Covid-19 uzliesmojums vēl aizvien imobilizē būtisku darbaspēka daļu Latvijā. Tas joprojām izraisa pēkšņu un būtisku publisko izdevumu pieaugumu Latvijā saistībā ar jauniem pasākumiem, proti, slimības palīdzības pabalstiem vecākiem un aprūpētājiem un piemaksām ārstiem un darbiniekiem, kuri iesaistīti Covid-19 krīzes pārvarēšanā, un pasākumiem, kuri minēti Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1351 3. panta a), c), d), f) un g) punktā.

(4) Covid-19 uzliesmojums un Latvijas 2020. un 2021. gadā īstenotie ārkārtas pasākumi slimības uzliesmojuma un tā sociālekonomiskās un ar veselību saistītās ietekmes ierobežošanai dramatiski ietekmējuši un joprojām dramatiski ietekmē publiskās finanses. Saskaņā ar Komisijas 2020. gada rudens prognozi bija sagaidāms, ka Latvijas vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds līdz 2020. gada beigām būs attiecīgi 7,4 % un 47,5 % no iekšzemes kopprodukta (IKP). Tiek prognozēts, ka Latvijas vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds 2021. gadā samazināsies attiecīgi līdz 3,5 % un 45,9 % no IKP. Saskaņā ar Komisijas 2021. gada ziemas starpposma prognozi tiek prognozēts, ka Latvijas IKP 2021. gadā palielināsies par 3,5 %.

[1] OV L 159, 20.5.2020., 1. lpp.

[2] Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1351 (2020. gada 25. septembris), ar ko Latvijas Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma (OV L 314, 29.9.2020., 38. lpp.).

(5) Latvija 2021. gada 11. martā lūdza Savienības papildu finansiālo palīdzību 112 500 000 EUR apmērā, lai turpinātu papildināt 2020. un 2021. gadā īstenotos valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģēt uz uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem. Tas jo īpaši attiecas uz 6. līdz 8. apsvērumā minētajiem pasākumiem.

(6) Ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 709 (pieņemti 2020. gada 24. novembrī un grozīti 2021. gada 12. janvārī) "Noteikumi par atbalstu par dīkstāvi nodokļu maksātājiem to darbības turpināšanai Covid-19 izraisītās krīzes apstākļos"[3] tika pagarināta un grozīta dīkstāves pabalstu shēma darba ņēmējiem, kā minēts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1351 3. panta a) punktā. Shēma attiecas uz uzņēmumiem, pašnodarbinātām personām un patentmaksas maksātājiem, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības ir samazinājušies vismaz par 20 %, salīdzinot ar vidējo rādītāju 2020. gada augustā–oktobrī. No šīs shēmas darbiniekiem vai pašnodarbinātām personām dīkstāvē izmaksā kompensāciju 50 % vai 70 % apmērā no viņu algas vai ienākumiem atkarībā no nodokļu režīma, kas attiecas uz viņu darbību. Atbalsta minimālais apmērs ir 500 EUR, bet maksimālais – 1000 EUR vienam darbiniekam kalendārajā mēnesī.

Dīkstāves pabalstu shēmai darba ņēmējiem ir piesaistīta piemaksa darba ņēmējiem par bērniem, kā minēts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1351 3. panta c) punktā. Piemaksa 50 EUR mēnesī par katru bērnu nodrošina papildu atbalstu darbiniekiem dīkstāvē, kuriem ir tiesības uz iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu par apgādājamajiem. Atbalsta pasākumi ir noteikti Ministru kabineta rīkojumā Nr. 706 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem""[4] un Ministru kabineta rīkojumā Nr. 15 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem""[5]. Šo pasākumu var uzskatīt par pasākumu, kas ir līdzīgs saīsināta darba laika shēmām, kā minēts Regulā (ES) 2020/672, jo tas nodrošina ienākumu atbalstu darbiniekiem un pašnodarbinātām personām, kas palīdz segt bērnu aprūpes izmaksas skolu slēgšanas laikā un palīdz vecākiem turpināt strādāt, tādējādi novēršot apdraudējumu darba attiecībām.

(7) Algu subsīdiju shēma nodrošina atbalstu darba devējiem, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības ir samazinājušies vismaz par 20 %. Shēma sedz 50 % no vidējās bruto mēnešalgas, bet ne vairāk kā 500 EUR kalendārajā mēnesī. Darba devējiem, kuri ir šīs shēmas atbalsta saņēmēji, ir pienākums paturēt darbā darba ņēmējus, par kuriem saņemts atbalsts, un piemaksāt pie algas subsīdijas starpību līdz pilnai parastajai algai. Shēma ir izveidota ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 675 "Noteikumi par atbalsta sniegšanu nodokļu maksātājiem to darbības turpināšanai Covid-19 krīzes apstākļos"[6] un Ministru kabineta rīkojumu Nr. 128 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem""[7]. Ar šo pasākumu tiek pagarināta algu subsīdiju shēma tūrisma un eksporta nozarēm, kā minēts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1351 3. panta d) punktā, un paplašināta tās piemērošanas joma, to attiecinot uz visiem atbilstīgajiem darba devējiem.

(8) Slimības palīdzības pabalsti vecākiem un aprūpētājiem nodrošina atbalstu darbiniekiem, kuri nevar strādāt attālināti un kuriem ir jāpieskata bērni vecumā līdz

---

3 Latvijas Vēstnesis, 230 B, 27.11.2020.
4 Latvijas Vēstnesis, 234, 3.12.2020.
5 Latvijas Vēstnesis, 9, 14.1.2021.
6 Latvijas Vēstnesis, 222 A, 16.11.2020.
7 Latvijas Vēstnesis, 42, 2.3.2021.

10 gadiem, vai personām ar invaliditāti, kad skolas un dienas aprūpes centri ir slēgti Covid-19 infekcijas dēļ. Pasākumu var uzskatīt par saīsināta darba laika shēmai līdzīgu pasākumu, kā minēts Regulā (ES) 2020/672, jo tas nodrošina ienākumu atbalstu vecākiem un aprūpētājiem un palīdz saglabāt darbvietas, novēršot to, ka vecākiem un aprūpētājiem, kuriem laikā, kad skolas un dienas aprūpes centri ir slēgti, ir jārūpējas par saviem bērniem vai personām ar invaliditāti, ir jāpārtrauc darba attiecības. Slimības palīdzības pabalsts ir paredzēts 2020. gada 27. novembra grozījumā likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"[8].

(9) Tāpat Latvija vēl pagarināja un ieviesa virkni ar veselību saistītu pasākumu Covid-19 uzliesmojuma novēršanai. Tas jo īpaši attiecas uz 10. līdz 12. apsvērumā minētajiem pasākumiem.

(10) Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1351 3. panta g) punktā minētā ar Covid-19 saistīto slimības pabalstu pagarināšana līdz 2021. gada 30. jūnijam ir noteikta ar 2020. gada 13. novembra grozījumiem likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"[9]. Pasākumi paredz valsts apmaksātus slimības pabalstus cilvēkiem, kuriem ir bijis jākavē darbs pašizolācijas vai paškarantīnas prasības dēļ, lai gan parasti daļu slimības pabalsta apmaksā darba devējs;

(11) Papildu atbalsts ar veselības aizsardzību saistītiem izdevumiem par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kā minēts Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1351 3. panta f) punktā. Izdevumi tika īstenoti jau 2020. gadā, ieskaitot tos, kas noteikti Ministru kabineta rīkojumā Nr. 380 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem""[10].

(12) Piemaksas ārstiem un darbiniekiem, kuri iesaistīti Covid-19 krīzes pārvarēšanā, 20 % līdz 100 % apmērā no mēnešalgas ir atlīdzība par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos, kā paredzēts Ministru kabineta rīkojumos Nr. 137 un Nr. 656 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem""[11], Ministru kabineta rīkojumā Nr. 743 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 6. novembra rīkojumā Nr. 655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu""[12] un Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra rīkojumā Nr. 37 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem""[13]. Šīs piemaksas izmaksā papildus Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktajam piemaksu maksimālajam apmēram. Pasākums atbalsta nodarbinātību, nodrošinot darbinieku veselības drošību un būtisku sabiedrisko pakalpojumu nepārtrauktību.

(13) Latvija atbilst Regulas (ES) 2020/672 3. pantā izklāstītajiem nosacījumiem finansiālās palīdzības pieprasīšanai. Latvija ir sniegusi Komisijai atbilstošus pierādījumus par to, ka faktiskie un plānotie publiskie izdevumi kopš 2020. gada 1. februāra ir palielinājušies par 405 297 901 EUR sakarā ar valsts pasākumiem, kas veikti, lai novērstu Covid-19 uzliesmojuma sociālekonomisko ietekmi. Tas ir pēkšņs un būtisks pieaugums, jo tas arī saistīts gan ar jaunu pasākumu, gan ar to spēkā esošo pasākumu pagarināšanu, kuri tieši attiecas uz saīsināta darba laika shēmām, un līdzīgiem pasākumiem, kas aptver ievērojamu Latvijas uzņēmumu un darbaspēka daļu. Latvija

[8] Latvijas Vēstnesis, 230 A, 27.11.2020.
[9] Latvijas Vēstnesis, 221 A, 13.11.2020.
[10] Latvijas Vēstnesis, 113 A, 12.6.2020.
[11] Latvijas Vēstnesis, 62 B, 27.3.2020., Latvijas Vēstnesis, 218, 10.11.2020.
[12] Latvijas Vēstnesis, 237 A, 8.12.2020.
[13] Latvijas Vēstnesis, 16, 25.1.2021.

plāno finansēt 100 097 901 EUR no palielinātās izdevumu summas, izmantojot pati savu finansējumu.

(14) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2020/672 6. pantu ir apspriedusies ar Latviju un pārbaudījusi faktisko un plānoto publisko izdevumu pēkšņo un būtisko pieaugumu, kas tieši saistīts ar saīsināta darba laika shēmām un līdzīgiem pasākumiem, kā arī ar attiecīgo ar veselību saistīto pasākumu ieviešanu Covid-19 uzliesmojuma sakarā, kā minēts 2021. gada 11. marta pieprasījumā.

(15) Ar veselību saistītie pasākumi, par kuriem Latvija 2021. gada 11. martā iesniedza pieprasījumu un kuri minēti 10.–12. apsvērumā, atbilst 22 304 365 EUR.

(16) Tādēļ būtu jāsniedz finansiāla palīdzība, lai palīdzētu Latvijai novērst Covid-19 uzliesmojuma izraisīto smago ekonomisko traucējumu sociālekonomiskās sekas. Lēmumi par maksājumu un to daļu termiņiem, apmēru un veikšanu Komisijai būtu jāpieņem ciešā sadarbībā ar valsts iestādēm.

(17) Latvijai un Komisijai šis lēmums būtu jāņem vērā aizdevuma līgumā, kas minēts Regulas (ES) 2020/672 8. panta 2. punktā.

(18) Šim lēmumam nebūtu jāskar to procedūru iznākums, kas var tikt veiktas saistībā ar iekšējā tirgus darbības traucējumiem, jo īpaši saskaņā ar Līguma 107. un 108. pantu. Tas neatbrīvo dalībvalstis no prasības saskaņā ar Līguma 108. pantu ziņot Komisijai par potenciālajiem valsts atbalsta gadījumiem.

(19) Latvijai būtu regulāri jāinformē Komisija par plānoto publisko izdevumu izpildi, lai Komisija varētu novērtēt, cik lielā mērā Latvija ir izpildījusi minētos izdevumus.

(20) Lēmums par finansiālās palīdzības sniegšanu ir pieņemts, ņemot vērā Latvijas esošās un gaidāmās vajadzības, kā arī finansiālās palīdzības pieprasījumus saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672, ko jau ir iesniegušas vai plāno iesniegt citas dalībvalstis, vienlaikus piemērojot vienlīdzīgas attieksmes, solidaritātes, samērīguma un pārredzamības principus,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

*1. pants*

Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1351 groza šādi:

(1) lēmuma 2. pantu groza šādi:

(a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Savienība dara pieejamu Latvijai aizdevumu, kura maksimālais apmērs ir 305 200 000 EUR. Aizdevuma maksimālais vidējais termiņš ir 15 gadi.”;

(b) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Pirmo daļu izmaksā pēc tam, kad stājies spēkā aizdevuma līgums, kas paredzēts Regulas (ES) 2020/672 8. panta 2. punktā. Visas turpmākās daļas izmaksā saskaņā ar šāda aizdevuma līguma noteikumiem vai – attiecīgā gadījumā – pēc tam, kad stājies spēkā minētā līguma papildinājums vai grozīts aizdevuma līgums, kas noslēgts starp Latviju un Komisiju.”;

(2) lēmuma 3. pantu aizstāj ar šādu:

“*3. pants*

Latvija var finansēt šādus pasākumus:

(a) dīkstāves pabalstu shēmu darba ņēmējiem, kā to paredz “Ministru kabineta noteikumi Nr. 179 (pieņemti 2020. gada 31. martā) “Noteikumi par dīkstāves pabalstu pašnodarbinātām personām, kuras skārusi Covid-19 izplatība” un Nr. 165 (pieņemti 2020. gada 26. martā) “Noteikumi par Covid-19 izraisītās krīzes skartiem darba devējiem, kuri kvalificējas dīkstāves pabalstam un nokavēto nodokļu maksājumu samaksas sadalei termiņos vai atlikšanai uz laiku līdz trim gadiem”” saskaņā ar pagarināto redakciju;

(b) dīkstāves palīdzības pabalstu, kā to paredz “Ministru kabineta noteikumi Nr. 236 “Noteikumi par dīkstāves palīdzības pabalstiem darba ņēmējiem un pašnodarbinātajām personām, kuras skārusi Covid-19 izplatība””;

(c) piemaksu darba ņēmējiem par bērniem, kā to paredz “Ministru kabineta rīkojums Nr. 178 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” saskaņā ar pagarināto redakciju;

(d) algu subsīdiju shēmu tūrisma un eksporta nozarēm, kā to paredz “Informatīvais ziņojums “Par pasākumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai”” saskaņā ar pagarināto redakciju;

(e) algu atbalsta maksājumus medicīnas speciālistiem un kultūras nozarē nodarbinātiem darbiniekiem, kā to attiecīgi paredz “likums “Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību””, “Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likums” un “Ministru kabineta rīkojums Nr. 303 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”””;

(f) ar veselības aizsardzību saistītus izdevumus par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kā to paredz “Ministru kabineta rīkojumi Nr. 79, 118 un 220 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”””” saskaņā ar pagarināto redakciju;

(g) ar Covid-19 saistītos slimības pabalstus, kā to paredz “Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumi Nr. 380 “Noteikumi par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem”” saskaņā ar pagarināto redakciju;

(h) slimības palīdzības pabalstus vecākiem un aprūpētājiem, kā to paredz likuma “Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” pārejas noteikumu 48. un 49. punkts un “Ministru kabineta rīkojums Nr. 707 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”””” un “Ministru kabineta rīkojums Nr. 13 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”””;

(i) piemaksas ārstiem un darbiniekiem, kuri iesaistīti Covid-19 krīzes pārvarēšanā, kā paredzēts “Ministru kabineta 2020. gada 27. martā pieņemtajā rīkojumā Nr. 136 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””””, “Ministru kabineta 2020. gada 6. novembrī

pieņemtajā rīkojumā Nr. 656 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””””, “Ministru kabineta 2020. gada 8. decembra rīkojumā Nr. 743 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 6. novembra rīkojumā Nr. 655 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”””” un “Ministru kabineta 2021. gada 21. janvārī pieņemtajā rīkojumā Nr. 37 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””””.”;

(3) lēmuma 4. pantu aizstāj ar šādu:

“*4. pants*

1. Latvija informē Komisiju līdz 2021. gada 30. martam un pēc tam ik pēc sešiem mēnešiem par plānoto publisko izdevumu īstenošanu līdz brīdim, kad šie plānotie publiskie izdevumi ir pilnībā īstenoti.

2. Ja 3. pantā minēto pasākumu pamatā ir plānotie publiskie izdevumi un uz tiem attiecas īstenošanas lēmums, ar ko groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1351, Latvija 6 mēnešu laikā pēc minētā lēmuma pieņemšanas un pēc tam ik pēc 6 mēnešiem informē Komisiju par plānoto publisko izdevumu īstenošanu līdz brīdim, kad šie plānotie publiskie izdevumi ir pilnībā īstenoti.”.

*2. pants*

Šis lēmums ir adresēts Latvijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā –*
*priekšsēdētājs*